
KA IING HA BETHANIA
DA U REV. L. DKHAR BA., BD

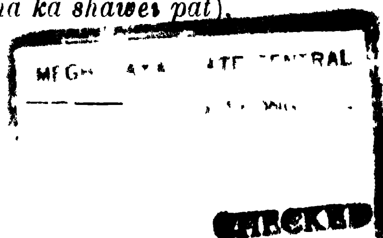
KA ING HA BETHANIA

DA

U REV L. DKHAR, B.A., B.D

Ka Iktiar Hok Trai ka sah bad U Nongthoh.

(Ym lah ban pyndonkam ia ka kot bad ia ki jingthoh kiba don ha ka shawei pat).

Printed at
The Khasi-Jaintia Presbyterian Press,
Shillong-2.

HA KI ING KHRISTAN KIBA KHOT IA U JISU KHRIST BA UN SAH BAD IAKHAWAI MIET LEM BAD KI.

KA JINGLAMPHRANG.

Nga dap da ka jingsngewnguh kaba khraw eh ia U Blei namar ba U la pynlah ia nga ban thoh bad pynmih ia kane ka kot **'KA ING HA BETHANIA'** Dei da ka jingpynkhih bajur jong U Mynsiem U Blei kaba la pynlong ia nga ban thoh ia kane ka kot.

Ha kane ka kot nga la iathuh nyngkong eh ia ka jingleit U Jisu Khrist sha ka **nongrit Bethania** bad ka jingsahmiet jong U ha ka **Iing U Simon ba pang ñiang thohlieh**, bad kumno ki dkhot jong ka Iing ki la pdiang sngewbha ia U da ka jingieit bad ka jingkmen bakhraw. Nangta nga la kham batai bniah ia ka jingkhawai miet ia kaba la pynlong hangta ha Iing, lem bad ka jinglehburom bakhraw jong ka Mari kaba la pynsleh da ka jingsleh kaba kordor ia ki kjat U **Jisu** bad ñiad ruh da u ñiuhkhlieh jong ka

Ki **Riew pawkhmat** jong ka Iing ha Bethania ki long u **Simon ba pang Ñiangthohlieh**, ka **Martha**, ka Mari bad u **Lasaros** Hynrei uba kham pawkhmat eh u long U **Jisu hi** uba la shah pdiang sngewbha bad uba la iohpdiang ia ka jinglehburom bakhraw.

Kum U Pastor uba la shakri ruh ia ki Balang ha nongrit bad nongkyndong, nga la ringdur khyndiat na ki ia ka nongrit Bethania kumne .—

Bethania ! Bethania !
Ah ! Shnong kyndong pha long,
U Jisu Khrist U shem ha pha ;
Mynba U leit ban shong,
Jingjarjar, jingsngewrit,
Jinglong bym ioh ban thied,
Jingsuk mynsiem U shem U Trai ;
Jingtngen shipor pha ai.

Na ka jingiathuhkhana jong ka Iing ha Bethania, nga la kdew ruh khyndiat ia ka jinglong jingim ki Khristan nongkyndong ha ka jingduk, jingsbun, jingpalei bad jingbha :—

'Ki briew ba suk jinglong,
Dei tang ki nongkyndong '

Ki khubor kiba kham kongsan jong kane ka jingiathuhkhana ki long kumne —

(1) U **Jisu Khrist** u la shah ia ka jingthar ha ka mynsiem khnang ban ai pat ha ngi ki nongpop ia ka jingpyntngen kaba shisha

(2) **U Lasaros** bad ki paralok U Jisu ki ieng na ka bynta ki jingthaw kiba thymmai kiba U Blei U la pynkyntiew na kane ka pyrthei khnang ba kin ioh iaroh ia ki kam ba phylla bad shadkmen ha ka jingpynim jong U

(3) Ka jingleh burom jong ka Mari ia U Jisu ka long ka jingialap kaba khraw tam na ki jingialap baroh, kaba kiwei pat ki kynthei ba riewblei kiba la bud ia U Jisu, bad wat napdeng ki synran jong u hi ruh kim shym la lah satia ban leh.

(4) Ka jingmane Blei jong **ka** Balang kan ym long ka bakhuid lada kam don **ka** jingiwbih na **ka** jingsleh ba kynja mynsiem jong ki nongmane Blei Ka jingmane Blei kaba khuid bad kaba shisha ka pyndap barobor ia ka jingiaseng da ka jingiwbih jong ka.

(5) Khlem U Jisu Khrist, ki jingiaseng bad ki jingmane Blei baroh kin long kiba khlem jingiwbih. Ngi dei ban thied ia ka jingsleh tang na U Jisu Uba kloi ban ai kyrhai ha ngi.

(6) Ka jingiwbih jong ka jingsleh ka ieng na ka bynta ka jingtrei kaba donbor jong U Mynsiem Bakhuid (Ribaibal) ha ka Balang

(7) Ka jingiaseng duwai ba shisha jong ka Balang ka dei ban sdang na ki Iing, namar dei hangne ba ngi tei ia ka duwan kaba la pra Lada dei ban pynim ia ka jingiaseng duwai hapoh ka Iingmane ha kaba ngi ia kynduh lang, ka long ruh kaba dei ban tei bad pynim ia ki jingiaseng duwai ha ki Iing Khristan

(8) Ka kamra bam ha ka Iing ha Bethania ka kren ia ngi ruh kum ka Balang ban don ki riewduwai kiba la pynim, kiba la pynkhuid bad pynkyntang Lada ngim don ki riewduwai kiba kynja mynsiem, ki jingiaseng jong ngi kin ym pynmih satia ia ka jingiwbih.

(9) Ka jingmane Blei kaba mih naduh ka dohnud ka long ka jingshakri Blei kaba ha khlieh tam eh.

(10) U Mynsiem Bakhuid Un ym wan lymda ngi ñiew kyntang bad burom ia U.

(11) Dei tang haba ngi shah ialade bad ia ka jingim baroh kawei ban synshar noh da ka mon U Blei, ba U Blei Un ialam bad pynioh kynti ia ngi sha ka jingkhawai ba kynja mynsiem man ka sngi na ka kamra ba dap jong U

(12) Ka por janmiet ka long ka por kaba kordor ia ngi kum kiba ngeit ha kaba ngi lah ban iakynduh bad iasyllok lang ha ki jingduwai barhem, la ha Iingmane ne ha ki Iing, kumba nga la kdew :—

Por janmiet, por ba thiang,
Jingiasyllok ba bang,
Lada ding Ribaibal kan klang ,
Jingdwai to ngin iasdang,
Por janmiet, por kynjah,
Jingkyrkhu ngin ioh pdiang,
Lada jingsleh ngim klet ban rah ;
Jingiwbih kan saphriang.

Ka Iing ha Bethania ka lah ban long ka nuksa ia kano kano ka Iing Khristan ba riewblei, la ha Sor ne ha Nongkyndong. Ki Iing Khristan jong ngi ha kine ki sngi ki kyrduh eh ia U Jisu Uba long U Tynrai khraw jong ka jingsuk ba shisha Ka daw ka long namar ba ngim shym khot bad pdiang sngewbha ia U ha ki iing ki sem jong ngi Dei tad ynda haba ngi la pynkhreh bad ai jaka sah ia U Jisu, ba ngin sa sngewthuh ia ka jingkordor jong ka Jingkhawai miet U Jisu ha ki Iing ki sem jong ngi. U Jisu Um dei tang ban shu wan kai mynsngi, hynrei U dei ruh ban da sah miet ha iing jong nga bad jong phi Ka Iing ha Bethania ka don ka khubor ba phylla ia ngi kumba nga la kdew ha ka Poetry kumne .—

"Ka khubor ia ngi long,
Iing Bethania ka ai,
Kum hangta kein Jisu Un shong ;
Iingtrep ba suk janai
Ko Jisu ! ba sngewrit !
Ha Iing jong nga sahmiet,
Ia khawai lem bad nga shong sah ,
Shaduh ki vrta bah "

Jaiaw Laitdom,
Shillong
12 2 1982

L Dkhar

REV L DKHAR

JINGKDEW.

LYNNONG I.

KA ING HA BETHANIA.

KA NONGRIT BETHANIA

Ha ka jingiathuh jong ka ktien U Blei, ka shnong **Bethania** ka long ka nongrit kaba pawnam ha ka por jong U Trai jong ngi U Jisu Khrist. Kane ka nongrit ka don ka jingjngai kumba ar mer ei ei na ka nongbah **Jerusalem** ha ka lynti sha **Jerikho**. Ka ktien U Blei ka la iathuh, "*Ka Bethania te ka la long hajan Jerusalem jngai kumba ar mail*" (*Ioan 11 : 18*).

Ka shnong **Bethania** ka long ka nongrit kaba U Jisu Khrist U ieit eh bad U sngewtynnad katta katta. Ka jingpawnam jong kane ka nongrit ha ka ktien U Blei ka long namar ba U Jisu Khrist U la leit shisien ban sah miet shuwa ba Un iakynduh ia ka jingiap halor ka diengphna.

Ka ktien U Blei ka iathuh ia ngi ba "*hynriew sngi shuwa kata ka niam ka jinglait, U Jisu U la wan sha Bethania*" (*Ioan 12 : 1*). Shuwa ba U Jisu Khrist un wan sha Bethania, U la tip lypa ba ha ka niam ka jinglait, ki jiw ki la ia ap thap ban kem khnang ia ka ban pyniap noh ia u. Shaphang kane, ka ktien U Blei ka la iathuh :—"*Te ka niam ka jinglait jong ki jiw ka lajan, shibun te ki la ia leit kiew sha Jerusalem na ka ri bri, mynshuwa kata ka niam ka jinglait, ba kin ioh pynkhuid ialade.*

Ynda kumta ki la ia wad ia U Jisu bad ki la iakren paralok hi, katba ki dang ieng ha ka Templ, kumno phi mut ? Ba un ym wan sha ka jingkhawai niam ? Te ki rangbah lyngdoh bad ki pharisi ki la lah ia ai ka hukum, ba lada uno uno ruh u ioh tip hangno u don, uniathuh, ba kin ioh kem ia U" (Ioan 11 : 55-57).

Ka shnong Bethania ka long ka nongrit kaba i palei bad isuk kynjai haba peit ia ka. Ki nongshong shnong jong ka ki long ki briew kiba duk bad kiba isuk mynsiem ha ka jingim. Ka jingitynnad jong kane ka nongrit bad ka jingjarjar jong ka ki la ring ia ki khmat U Trai Jisu na shajngai.

Ka shnong Bethania ka long ruh ka nongrit kaba pyngngad. Ka jingphai khmat jong kane ka nongrit sha u Lum ki Olib uba don hajan syndah hangta bad ka jingbeh jong ka lyer ba jem jai ha ka por janmiet ki la pynkyndeh da ka jingkmen ia ka mynsiem U Jisu ba U dei ban leit sha kane ka nongrit, khnang ia ka ban pynjahthait ialade da kaba sahmiet ruh hangta.

Ka Jingsngewsih bad Jingshipa mynsiem

Katba ka sngi jong ka niam ka jinglait ka nang hajan, U Jisu U iohi bad U sngewthuh ba ka syrngiew jong ka diengphna ka la nang kham hajan sha U. Hamar kane ka por u la long weibriew, bad ym shym la don mano mano ruh, wat napdeng ki synran jong u ki ban ia sngewlem ia U. Ki synran jong U ki shu ia iaid ryngkat bad U, hynrei kim shym kren pat kano kano

ka ktien jingpyntngen ia la U Kynrad. U la iathuh ha ki bunsien shaphang ka jingiap jong U, hynrei kim shym shemphang ne sngewthuh ei ei shaphang jong ka. Wat haba u la kdew shai ba U dei ban shah ia ka jingiap, pynban u **Petros** u synran bajan jong u, u la sneng ia u da kaba ong : *"To isnei ialade ko Trai, kata kan ym long ia me"* (*Math 16 : 22*)

La shisha U Jisu Khrist U long U khun U Blei, ngim dei pat ban klet ba u long ruh u briew. Kumba ka long ia ngi ki briew, kumta ka long ruh ia U. **U Jisu U donkam ia ka jingpyntngen.** Hynrei kaba phylla ka long ba ha ka por ba U donkam ia ka jingpyntngen, ki nongpyntngen kim don satia hajan jong U. Hamar kane ka por, ka jingkit jong u ka khia bad ka mynsiem jong u ka khih pisa. Pynban ym don mano mano ban ia sngewlem bad ia kyrshan lem ia u. U la pyntngen ia kiwei, hynrei ym don pat ki ban ai jingpyntngen ia u. U la law ia ki jingkit jong kiba bun, hynrei ym don wat na ki synran jong U ki ban iakit lem ia ka jingkit jong u Ki ummat na u ki tuid ha kaba jar jar na ka bynta ka **POP** jong ka **Pyrthei**. Ka jingsngew marwei bad ka jingsngewshipa ki la long hapoh ka dohnud ha ka lynti, la ki synran jong u ki la ia iaid ryngkat bad u.

Ki jingjynjar bad jingkhuslai mynsiem kiba U Jisu u la shah ha ka lynti sha Bethania ki long na ka bynta jong nga bad jongphi. U la shah ia ki jingthar ha ka mynsiem khnang **ban ai pat ha ngi ki nongpop ia ka jingpyn-**

tngen kaba shisha kum **u lok ba kordor** ia ngi ha ka jingsngewsih bad jingshipa mynsiem.

U lok kum Une h'ei ngin shem,
La wad sha lum, la wad sha them ?
U lok ban iaineh katba im,
Ha shitom baroh bad ha khim,
Jingud ka mynsiem ei ban sngap ?
Ha ki jingkhuslai ei ban rap ?
Ha jynjar bah ei ban sngewlem ?
Kum Une lok ba nga la shem.

Ka Ing u Simon uba pang ñiangthohlieh.

Ka shnong Bethania ka long ka nongrit kaba khadduh kaba U Jisu U la leit ban sahmiet shuwa ba un wan kiew sha Jerusalem ban rakhe ia ka jingkhawai niam ka jinglait. Shuwa kane, U Jisu Khrist u la dep wan poi sha Bethania ha ka por ba u wan ban kyrsiew ia u **Lasaros** na ka jingtep. Kumta kane ka jingwanpoi pat jong U Jisu sha Bethania ka lah ban long **ka jingwan jngoh khublei khadduh ia ka**.

Katba U Jisu u nangiaid ha ka lynti ban wan sha Bethania, ki kjat jong u ki la ialam sha **ka Ing jong u Simon uba pangñiang thohlieh**. Ka jingleit rung U Jisu Khrist ban sahmiet ha kane ka Ing ka long namar ka jingkynmaw ieit kaba kyrpang jong u ia ka

U Simon uba pang ñiangthohlieh u long uwei napdeng ki nongpang, uba la iohmad ia ka jingpynkhiah na U Trai Jisu. Ka lah ban long ba U Jisu u la pynjem ia ka jingpang niang-thohlieh jong u. Katno u Simon u la kmen

katta katta haba u iohi ba U Nongpynkhiah u la wan poi ha iing jong u. U Simon u la pdiang sngewbha ia u da ka jingkmen bakhraw bad u la phah pynkhreh mar mar ia ka jingpynkhreh kaba donkam baroh na ka bynta U Kynrad jong u.

Ka Ing u Simon ka long ka iing kaba U Jisu u la don ka jingkynmaw ieit kaba kham kyrpang ia ka. Balei ka leit long kumta ? **Ka daw** ka long namar ba **ka long ka Iing ha kaba U Jisu u la dep leh artylli ki kambah. Kawei** ka long da kaba u la pynmihpat ia u **Lasaros** na ka **jingtep. Kaba ar** pat ka long da kaba u la **pynkhiah** ia u **Simon** na ka **jingpang ñiangthohlieh.**

Haba U Jisu u la rung hapoh ka iing u Simon, u la shem ia ka **Martha** bad ia **ka para** jong ka ka **Mari** lem bad u **Lasaros u para** jong ki ba ki da nguh da dem hapoh ki kjat U Kynrad ban pdiang sngewbha da kaba sngewnguh eh ia u.

Ka jingdon jong ki laingut shipara ha iing u Simon uba pangñiangthohlieh ka lah ban long, kat kum ka jingbatai ki nongthoh Komentari, ba **imat ka Martha ka lah ban long ka tnga u Simon.**

Haba ka sngi ka la jan sep, kane ka iingtrep baduk ha Bethania ka la long ka jingsngewtynnad ia U Jisu uba don hapdeng ka jingsngewsih bad jingshipa mynsiem. Ka iing u Simon ka long ka iingtrep basuk kaba dap da ka mon babha bad ka jingleh isynei.

Ka mynsiem U Trai ka la hun bad suk kynjai haba U la shem ba ka iing ka la pdiang burom ia U khlem da klet ia ka jingleh bha jong u. Ka jingiaineh, ka jingngeit bad ka mynsiem ba sngewnguh jong ka jing baroh kawei, khamtam u Simon bad u Lasaros, ki la pynphuhmut phuhmat ia U Jisu da ka jingkmen bad jingsngewbha, *"Hangta te ki la thaw ia ka jingkhawai miet ia u"* (*Ioan 12* : *2*).

Ka Jingkhawai miet.

Ka iing u Simon baroh kawei ka la pynlong ia ka jingkhawai miet hangta. Ka lah ban long ba ki nongkyndong hangta ruh ki la iawan lang. U Simon uba sbun mynsiem u la khot sngewbha ruh ia ki para marjan, khamtam kiba duk, sha kane ka jingkhawai miet.

Kiba la shim bynta ha kane ka jingpynkhreh pynkhrum ki long ka **Martha** bad ka **Mari**, kiba haduh kata ka khyllipmat, kim shym klet ia ki kambah kiba U Jisu u la leh da kaba pynkhiah ia u **Simon**, bad ia u para jong ki u **Lasaros** haba u la pynmihpat ia u na ka jingtep. Haduh kata ka khyllipmat ki dang kynmaw ia ka jingpyrta U Trai ha ka jingtep u Lasaros : *"Ko Lasaros, to mih noh"* (*Ioan 11 : 43*).

Lehse U Trai Jisu u dang kynmaw ruh ia ka jingiam jong ka **Martha** bad ka **Mari** ha u na ka bynta u para jong ki **u Lasaros** *"Ko Trai, lada Me la don hangne, u para jong nga un ym da la iap"* (*Ioan 11* : *21, 32*).

Ka jingshitrhem jong ka Martha ka paw ruh ha ka jingbun kam jong ka ha kaba shet ba tiew ban pynkhreh bam na bynta U Jisu Uba la sah miet hangta. Hapdeng jong kane ka jingkhawai, ki la iadon ruh ki synran jong U Jisu kiba la ia bud lang ia U sha Bethania, ki da iashong riang sawdong ia U.

La pynlong ia ka jingkhawai kum ka dak jong ka jingiaburom kylliang, ka jingiasngewieit paralok bad ka jingsngewnguh ia U Jisu Uba long kum U nongshah khot sngewbha (Guest). La pynlong ia ka jingkhawai kum ka dak jong ka jingai burom ia U Jisu Uba long ka daw jong ka jingnguh bad ka jingiaroh baroh. Ka la long ka jingiabam kaba kmen bad kaba sngewbha katta katta Ha ka jaka shong bam, u Lasaros u la shong hapdeng, syriem kum u **Mephibosheth** *"ha ka miej u Syiem"* (*2 Sam 9 : 13*)

Ha kata ka jingkhawai, ka Martha ka la sam jingbam. Kumta ki la ia bam.

Ki Paralok U Jisu

Ka kamra bam hamar kata ka por kaba sngewtynnad eh, ka la dap da ki paralok U Jisu, ki paralok ba duk ba raitong kum u Simon, u Lasaros bad ki nongkyndong ba sngewrit ha ki jainphong rathai. Ka jingkhawai miet ha Bethania ka long ka jingkhawai kaba sngewtynnad tam ia U Jisu namar ba ha ka kamra bam, ki dap tang da ki paralok nongkyndong baduk bad ba sngewrit kiba pynkmen ia ka

mynsiem jong U. U Jisu U iohi ba ki paralok ba kham hajan jong U ha ka jingkhawai miet ki long kine ki nongkyndong baduk kiba u la kren shisien shaphang ka jingkyrkhu jong ka jinglong basuk jong ki, haba U la ong: "*Suk kiba duk ha ka mynsiem: naba jong ki long ka hima ki bneng*" (*Math 5 : 3*).

Ka Mari.

Haba ka jingiabam miet ka la nangiaid, "*Ka Mari ka la shim shiteng ser ka jingsleh kaba sngur kaba kordor eh ruh, ka la pynsleh ia ki kjat jong U Jisu bad ka la ñiad ia ki kjat jong u da u ñiuhkhlieh jong ka: te la pyndap ia ka iing da ka jingiwbih jong kata ka jingsleh*" (*Ioan 12 : 3*).

Kaei kane ka Mari?.

Ngi kynmaw na ka ktien U Blei ba ki la don bun ki Mari kiba la bud ia U Jisu Khrist. Kawei na kita ka long "*Ka Mari ka nong-Magdala, na kaba u la lah beh noh ia ki hynñiew ki ksuid*" (*Mark 16 : 9*). Namar kata, kane ka Mari ka para ka Martha kam lah ban long da lei lei ka briew kaba pop. Hynrei katba ngi lah ban sngewthuh, **ka lah ban long pynban, ka briew kaba riewblei** a a la shem bad ia kynduh markhmat bad U Jisu Khrist

Ka Mari ka nong Bethania kam shym la klet ia U Jisu na ka bynta ka kambah ba U la pynmih pat ia u para jong ka na kiba iap. Ka la pyrkhat ban leh ei ei ha kaba siewdor ia la

U kynrad. Ka mynsiem ka jingsngewnguh ka la thnam hapoh jong ka. *"Kumne ngan leh ia la u kynrad? Daei sha ngan ai ia la u kynrad? Tang ka jingbam kan biang. Tang ban ai jaka thiah ia u kam biang. Tang ban pdiang sngewbha ruh kam pat biang*

Lehse ka jingsngewkitram ka la wan hapoh ka mynsiem jong ka kum ka jong u nongrwai Salm; *"Ngan ai pat aiu ha U Trai namar ki jingleh bha jong U baroh ia nga?"* (*Salm 116: 12*). Mar kumta *"ka la shim shiteng ser ka jingsleh kaba sngur, kaba kordor eh ruh bad ka la pynsleh ia ki kjat jong U Jisu"* (*Ioan 12: 3*).

Ka Jingsleh kaba sngur bad bakordor.

U Ioannis u iathuh ia ngi ba kane ka jingsleh ba la pynsleh ia U Jisu ka long *"Ka jingsleh kaba sngur, kaba kordor"* *(Ioan 12: 3)*. Hynrei u Markos u la batai kham bha ia kane ka jaid jingsleh U ong ba *"ka kynthei ka la wan kaba don ka dabi alabaster kaba dap da ka jingsleh ba sngur kaba kordor eh"* (*Mark 14: 3*). Kat kum ka jingbatai jong ka Ktien U Blei, ngi lah ban sngewthuh ba kane ka jingsleh ka long **ka kynja umphniang iwbih kaba rem dor katta katta,** ba la set pynskhem bha hapoh i kynja synduk rit aiu re aiu. *"Te haba ka la plie ia kata ka dabi alabastar, ka la theh ruh ha ka khlieh jong U"* (***Mark 14: 3***).

Kawei pat ka jingbatai ia kane ka jaid jingsleh, ka long ka kynja jingsleh kaba rem dor bha, kaba tang kiba riewspah bad ki

riewdonburom ki ju pyndonkam ia ka. Imat ka dor jong kane ka jingsleh ka long haduh laispah suka ei ei kumba ka la long na ka jingkdew u **Judas**, uwei na ki synran jong U Jisu haba U la ong : '*Hato balei bym shym la die noh ia kane ka jingsleh laispah suka, bad bun ai ruh ha kiba duk ?*" (*Ioan 12 : 5*).

Kawei pat ka jingbatai ia kane ka jingsleh ka long ba ka dei ka jaid jingsleh kaba kham kyrpang, **ba la pyndonkam tang haba kyllan bad pynsleh ia ka met iap**. Ka la ju long ka rukom jingleh niam hapdeng ki nong mihngi hyndai ba shuwa ban leit buh ia ka met iap hapoh jingtep la ju kyllan ia ka met iap da kane ka jingsleh. Hapdeng jong kata ka por pynsleh ia ka met iap, la ju pynpait noh ia kane ka jingsleh, bad la ju buh lang syndon ia ki lyngkhot pait ryngkat bad ka metiap. Ka Mari da kaba ka la pynsleh ia U Jisu, kam shym la don jingmut ei ei shaphang ba ka la leh lut phut ne pyndonkam bakla ia ka.

Ka Mari kam shym la pyrkhat lypa ba ka la pyndonkam bakla ia kane ka jingsleh kaba rem dor ha ka por bad ka jaka ka bym dei. Kam shym la sngew bynnud wat ei ei namar ba la shu pynlehnohei ia ka. La kumno kumno, ka la sngewhun eh ba ka la leh ia kane ha la U Kynrad Uba la wan sahmiet bad bam ha iing jong ka.

Ka jingpynsleh jong ka Mari ia U Jisu ka la long ka rukom jingpdiang sngewbha ba ki Jiw ki ju leh barobor ia uno uno u nongwan kai sngewbha haba u wan poi kai ne wan poi sah

miet ha kano kano ka iing. Ki nongpdiang sngewbha, hamar ba u tang shu mar iashong shipor u nongwan poi, ki ju synreit ne pynjaw jrop jrop kumba katto katne na ka jingsleh. Hynrei ka jingleh jong ka Mari ha kane ka por ka long ka jingleh kaba kham pher na ka rukom ba la ju leh. Kam shym pynjaw ne tang shu synreit, hynrei ka la theh ia ka jingsleh ha ka khlieh U Jisu.

Ym tang katta, ka la shim ia ka dabi alabaster, ka la pynpait bad theh lut kumba pynsum ia ka khlieh, kaba la tuid ia ki kjat jong U baroh.

Ka Kamra bam.

Ka kamra ha kaba la thaw ia ka jingkhawai miet hapoh ka iing u Simon, imat, ka long ka **kamra kaba heh bad kaba iar**, kaba lah ban ngiam bun briew. Lehse ki lah ban don ruh ki **kamra rit** hajan sawdong jong ka.

Hapoh kane ka kamra bam, ki la don ruh ki **jaka shong shaniah** syriem kum ki **kushon** ha ki por mynta. Kumta ki nongiabam ki da shong shaniah artat katba ki dang ia bam. Ka Mari ka la leh ia kane ka jingpynsleh hapoh ka kamra bam hi bad ha khmat ki nongbam baroh. Haba ka Mari ka la dep pynpait ia ka dabi alabaster, ka jingiwbih thiang ka la mih na kane ka jingsleh, ka la par bad ka la phriang ia ka kamra baroh kawei bad ka la par ruh ia ki kamra rit baroh hapoh ka iing bad kumta *"te la pyndap ia ka iing da ka jingiwbih jong kata ka jingsleh" (Ioan 12 : 3)*.

Ha kata ka por janmiet haba ka miet ka la wan, ka kamra ka la dap bad ka la shlei da ka jingiakmen lang bad ka jingsngewtynnad shibun eh namar ba U Jisu Khrist U la don hangta. Dei U Jisu uba long ka daw jong ka jingkmen ha ka iing ha Bethania. U Jisu Khrist kum u nongshah khot sngewbha, u la shong hapdeng kata ka jingkhawai. Namar kata, u long ma u uba wallam ia ka por kaba sngewtynnad eh ha ka jingiabam miet.

Kiba la iadon lang bad U Jisu ha ka kamra bam, khamtam u Lasaros, ki long ki briew kiba U Jisu u la pynkyntiew na ka pyrthei sha ka jingim kaba kynja mynsiem, ka jingim kaba shaneng hadien ba ki la pdiang ia ka jinglehbha bad mad ruh ia ka jinglehieit ba phylla jong u. **U Lasaros bad ki paralok U Jisu**, ki ieng na ka bynta ki jingthaw kiba thymmai kiba U Blei u la pynkyntiew na kane ka pyrthei khnang ba kin ioh iaroh ia ki kam ba phylla bad shad kmen ha ka jingpynim jong. U Lasaros bad ki paralok U Jisu, ki long ki briew kiba U Blei u la rah shajrong, ia kiba u Apostol Paul ula pynsyriem ialade bad ki haba u ong :—

"U la pynim ia ngi lem bad U Khrist (da ka jingaiei la pynim ia phi), bad u la pynmih ia ngi lem bad u, bad u la pynshong ia ngi lem bad u ha ki jaka bneng, ha U Khrist Jisu ; ba un ioh pyni ha ki 'rta ki ban sa wan ia kata ka jingkynrei eh ka jingaiei jong u, ha ka jinglehsbun sha ngi ha U Khrist Jisu" (Eph 2 : 5-7).

U Lasaros.

Napdeng kiba la iashong lem, u Lasaros u la long uwei uba la shong hajan U Jisu. Ka jingsngewieit kaba kham kyrpang jong U Jisu napdeng ki nongbam ka la long tang ia U Lasaros hi. U Jisu u la pynpaw ia kata ka jingsngewieit da kaba u la shong ha syndah u Lasaros. Ka daw ka long namar ba um lah ban klet wat ialade hi ruh kumno ba "*u la iam*" (*Ioan 11 : 35*) ha ka por ba u iohsngew ba u Lasaros u la iap. U Jisu u la sngewieit katta katta haba u la peit sha u Lasaros ba u long u soh jong ka kambah jong u, uba la mih pat na kiba iap.

Ka jingdon jong u Lasaros ha ka jingiabam ka la pyndap ia ka jingkhawai miet tang da ka jingsngewphylla suda. Ka jingdon u Lasaros ha ka jingkhawai miet ka ai ka jingpynkynmaw ia ngi ba don uwei u ban sa khot ia ngi ha kawei ka por sha kata ka jingkhawai miet, ka ban long ha bneng. Ynda haba ka turoi kaba khadduh kan sawa ban kyrsiew ia ki nongiap baroh kiba la iap ha U Khrist Jisu, yn sa kyrsiew ruh ia ngi sha kata ka jingmih pat ka burom bad ngin sa shong lem bad U Jisu ha bneng. Kumta ka ktien U Blei ka ong : "*Suk kita ia kiba la khot sha kata ka Jingiakhawai miet ka jingshongkurim uta u khunlangbrot*" (*Jingpyn 19 : 9*).

Ki kjat U Jisu.

Ka Mari ka la pynpaw ka jingsngewieit bad ka jingsngewnguh ia la U Kynrad ym tang ha ka ktien, hynrei ruh ha ka kam. Ka jingleh jong

ka Mari ka long ka jingleh jong ka jingieit kaba palat liam ia la U Kynrad. Ka la leh ia kaba kordor tam. Ka la ai ia ka jingkyrkhu kaba khraw tam ia la U kynrad da ka jingsleh namar ka jingsngew mynsiem bajur jong ka, kaba ka sngewkitram eh ia u. *"Ka la pynsleh ia ki kjat jong U Jisu, bad ka la ñiad ia ki kjat jong u da u ñiuh khlieh jong ka"* (*Ioan 12 : 3*).

Ki kjat kiba thait jong U Jisu ki ioh ia ka jingsyrpai bad jingpyntngen da ka jingpynsleh jong ka Mari, khamtam, haba *"ka la ñiad ia ki kjat jong U da u niuh khlieh jong ka"* (*Ioan 12 : 3*). Ki kjat jong U Jisu ia kiba yn sa sahprek ha ka diengphna ki ioh ia ka jingleh burom da ka jingpynsleh jong ka Mari. Shuwa ba Un leit kiew sha Jerusalem bad khadduh halor ka diengphna, ki kjat bathait U Kynrad ki ioh ia ka jingpynkyntang na ka jingñiad jong ka Mari da u ñiuh khlieh jong ka.

Na ka bynta kane ka jingleh jong ka Mari, ngi lah ban buh ia kane ka jingkylli—*"Balei ba ka Mari ka ñiewkor eh ia ki kjat U Jisu ?* Ka jubab ia kane ka jingkylli ka long ka jingjia shisien haba U Jisu U la leit sha iing jong ka Mari, ha kaba ka hynmen jong ka ka Martha ka la pdiang sngewbha ia u. Katba ka Martha ka dang bunkam bha ha kaba pynkhreh jingbam ia la U Kynrad, ka Mari pat ka *"la shong ruh ha ki kjat U Trai"*, bad ka *"la shah shkor ia ka ktien jong u"* (*Louk 10 : 39*).

Na kane ka jingjia, ngi sngewthuh ba ka Mari ka long ka briew kaba sngewtynnad eh ban shong ha trai ki kjat jong U Jisu. Ka

Mari ka don ka jingsngewmaian kaba phylla ia ki kjat U Trai Jisu. Dei kane kaba la pynlong ia ka ban leh burom da kaba pynsleh ia kjat bathait jong u. Ym tang katta, ka la ñiad ruh ia ki kjat da u ñiuh khlieh. Ka la pynlong tawlia da u ñiuh khlieh la jong—ka jingleh burom kaba palat, ka bym lah ban khein dor ia ka, kaba kiwei pat kim shym la leh wat haba ki la pdiang sngewbha ia U Jisu sha iing jong ki. Kiwei ki la ai um sait da ka um ia U Kynrad bad ki la ñiad tang da ka jaiñ, kata ruh lada ki la leh. Hynrei ka Mari pat ka la leh burom palat ban ia kino kino baroh.

Bad ka Mari, ki kjat U Jisu ki long kiba kordor katta katta namar haba ka ioh ban shong hajan jong u, ka ioh ban sngap ia ki jinghikai bad shah shkor ia ki ktien ba maian jong U. Dei kane kaba la pynlong ia U Jisu mynshuwa kane ka jingjia ban kren ha ka Martha, ka hynmen jong ka, haba ka la khñium ia la ka para namar ba ka la shong kham slem ban iakren bad u, bad ka la iehnoh ia ka ban shu trei jingtrei marwei—

"Ko Martha Martha, pha khuslai bad pha pynshitom sathialade shaphang bun kiei kiei ruh: hyurei tang kawei kaba donkam eh: ka Mari te ka la jied ia kata ka bynta kv babha, ia kaba yn ym rong noh na ka" (*Louk 10 : 41, 42*).

Ka Mari ka kheiñ kordor eh ia ki kjat U Jisu namar ki long ki kjat ha kaba kan ioh

pynshet ia ka jingkit bakhia jong ka jingim jong ka kumba U Jisu hi u la ong: "*To wan ha nga phi baroh kiba thait bad ba khia ka jingkit te ngan pynjem ia phi*" (*Math 11* : *28*).

Ka Jingieit bashlei.

Ka Mari haba ka pynpait ia ka dabi alabaster, kam shym la sngewbynnud satia ia ka dor kaba rem jong ka jingsleh. La u **Judas Iskariot** u kheiñ ba ka long ka jingleh lut phut kaba khlem nongrim, pynban ma ka kam shym la sngew satia kumta. Ka Mari ka la leh ia kane da **ka jingieit ba shlei,** kaba dap, kaba khlem jingkhohñioh, kaba khlem jingsngew dukha. Ka la leh ia kane da ka jingieit kaba tlem bha ia la U Kynrad.

Ka jingleh jong ka Mari ka ai jinghikai ruh ia ngi ba ka jingleh niam kaba kordor bad ka jingmane Blei kaba shisha ki shong tang ha ka dohnud—ka dohnud kaba shlei da ka jingieit lut ia U Trai. U Blei um kwah ia ngi ki nongbud tang ia ka jingkñia, hynrei ia ka jingieit. U Blei um kwah tang ia ki jingainguh thang, hynrei ia ka dohnud kaba la pynlwet lut namar ka jingieit ba shlei ia U Trai. Ngi kynmaw kumno ka ktien U Blei ka la kren bad iai hikai ia ngi kumne :—"*Men ieit ruh ia U Trai uba U Blei jong me da ka dohnud baroh, bad da ka mynsiem jong me baroh, bad da ka jingmut jong me baroh, bad da ka bor jong me baroh*" (*Mark 12* : *30*).

Ka Jingsngewrit, ka Jingkheinduh bad ka Jingaitilut.

Ha ka jingleh jong ka Mari, da kaba ka la pynsleh ia ki kjat U Jisu bad ñiad da u ñiuh khlieh jong ka, ngin shem ia ki lai tylli ki jinglong bakordor jong ka Mari. Kita ki long ka jingsngewrit, ka jingkheinduh bad ka jingaitilut.

Ka Mari da kaba ka ñiad pat da u ñiuhkhlieh jong ka ia ki kjat U Jisu, ka la leh ia ka kam da ka **Jingsngewrit**, kaba kino kino ki riewdonburom bad ki riewkhraw ki sngewlehraiñ bad sngewpoh ban leh. Ka Mari kam shym la teh ne thaiñ ia u shñiuh khlieh kumba ki kynthei donburom ki ju leh barabor. Hynrei pyrshah ia kane ka jingsngew, ka Mari ka la leh ia ka kam da ka jingsngewrit.

Ka Mari da kaba ka ñiad pat da u ñiuh khlieh ia ki kjat U Jisu, ka la leh ia ka kam da ka **Jingkheinduh ia lade**, khlem da pyrkhat satia ei ei la ka jingleh jong ka, ka long kaba donburom ne kaba jah burom. Kumjuh ruh da kaba pynpait ia ka dabi alabaster, ka jingsleh kaba rem dor, kaba kam tip la ka dang lah ne em ban thied pat ia ka.

Ka Mari da kaba ñiad pat da u ñiuh khlieh jong ka ia ki kjat U Jisu, ka la leh ia ka kam da ka mynsiem ka **Jingaitilut**. Ka jingaitilut jong ka Mari ka paw ha ka jingsleh kaba rem dor da kaba ka la pynsleh ia ki kjat jong u, ka jingai

kaba khlem jingbabe shuh, kaba khlem da tyngkai. Ka lah ban long ba ka Mari haba ka la thied ia kane ka jaid jingsleh kaba rem dor, ka la dep pynlut ia ka pisa jong ka baroh.

Ka jingleh jong ka Mari ha ka kamra bam ha ka Ing ha Bethania, khamtam ki jinglong ba kordor jong ka ki long kiba dei ban iai pyrto shi junom.

KA ING HA BETHANIA.

1. Bethania ! Bethania !
Ah ! shnong kyndong pha long,
U Jisu Khrist U shem ha pha ;
Mynba U leit ban shong,
Jingjarjar, jingsngewrit,
Jinglong bym ioh ban thied,
Jingsuk mynsiem U shem U Trai ;
Jingtngen shipor pha ai.

2. Na jngai U khmih U peit,
Shatai ki khmat U khmied,
Ki kjat sha ka U thew ban leit ;
Shuwa sep sngi janmiet,
Er jem jai ba pyngngad,
Ki sla Olib ki khih,
Dohnud U Trai la kum ban kad ;
Hangtai long jaka rieh.

3. Synran jong U kim tip,
Jingkhuslai kim sngewthuh,
Katno ka khia, ka shon, ka kit ;
Bym lah batai, iathuh,
La synran ki don lang,
Hynrei U iaid marwei,
Banpoi kham kloi, mynsiem ka thrang ;
Shnong Bethania ka dei.

4. Mar poi ha Bethania,
Ing u Simon haei ?
Baroh shi ïng ki pdiang sngewbha ;
Khublei ! khublei ! khublei !
Martha, Mari, ki mih,
Ha khmat jingkhang ka Ing,
Ki nguh ki dem, i'U Trai jong ki ;
"To wan sah miet ha ïng."

5. Simon pang ñiang thohlieh,
B'la koit na ka jingpang,
Jisu haba U poi sahmiet ;
Ha ïng jong u u pdiang,
Kambah um lah ban klet,
Kynrad ia u U leh,
Kumta marwei shapoh u phet ;
Ka Jingkhawai u khreh.

6. Ki briew ba suk jinglong,
Dei tang ki nongkyndong,
U tang shu poi, ki ker sa wdong ;
Jaiñ jot rathai ki phong,
Jingkmen jong U palat,
Namar U iohi pat,
Haba kynmaw i'u Las'rus ud ;
Ummat na U ki tuid.

7. Jingkmen palat jong ka Martha,
Hangta jingkhawai miet,
Ka shet ka tiew ha ïng shetja ;
Ia U Kynrad baieit ;
Simon ba sbun u wer,
Bun ngut ki nongkyndong,
Sawdong ka miej baroh ki shong ;
Ia U Jisu ki ker.

8. Simon pang ñiangthohlieh,
Ha U Jisu u dem,
Namar ia u la sait khuid lieh ;
Bad U u kren kham slem,
Martha, Mari kumjuh,
Da mynsiem ba sngewnguh,
Kim lah ban klet la u para ;
I'U Trai ki dem ki phla

9. Hapdeng ka jingkhawai,
U Lasaros u shong,
Ia baroh phar u kham phyrnai ;
Ka met kyntang u phong,
Jingmih pat ba khadduh,
Ngi dei ban iakynduh,
Ynda turoi ka riew ngan kiew ;
Jingkieng ksiar lait na sniew.

LYNNONG 2.

KI KHUBOR IA KA BALANG BAD KA PYRTHEI.

Ka jingiathuhkhana shaphang ka jingkhawai miet ha ïng u Simon uba pang ñiangthohlieh, ka don katto katne ki khubor ia ka Balang bad ka pyrthei, ia kiba ngan pyrshang ban buh kumne harum :—

Kaba nyngkong : Napdeng kiba la iashong bam lem bad U Jisu Khrist ha ka miej, don tang uwei uba kham ring ia ka jingmut jingpyrkhat jong nga bad uta u long u Lasaros. Ka dur jong u Lasaros hapdeng jong kane ka por ka la kylla bak lybak. Shuwa ba u Lasaros un iap, u la don ka dur kaba raitong. U la ioh kem pang, bad ka jingpang kaba jur ka la ring swai ia ka met jong u baroh kawei haduh ba un da iap. Shuwa ba u Lasaros un iakynduh ia ka jingiap, u la don namarkata, ha ka met khrew. Hynrei ynda hadien ba U Jisu U la pynmih pat ia u na ka jingtep, ka met jong u ka la pher pat bad kylla nadong shadong. U la phong pat ia ka met kaba la mih pat, ka met kaba thymmai.

Ka jingphyrnai ka khmat bad ka met jong u Lasaros ha ka por janmiet jong ka jingiashong bam ka long kaba palat. U kham phyrnai ia u Simon ; u kham phyrnai ia ka Mari bad ka Martha ; u kham phyrnai wat ia ka dur jong ki synran.

Ka met jong u Lasaros ka pher na ka met jong kiwei pat, namar ka lnog ka met kaba la pynkyntang, ka met kaba la pynkhuid. Ka met jong u Lasaros kam long shuh ka met pang lane ka met khrew, hynrei ka long ka met kaba la pynkylla dur, ka met kaba la kup ia ka burom, ka met kaba kyntang, ka met kaba la saindur thymmai. Ka met jong u Lasaros ka la kylla long pat kaba shong dap da U Mynsiem Bakhuid ; ka met ha kaba ka pop kam synshar shuh ha ki dkhot met jong u, ka met kaba la lait na ki jingpang.

Ka Ktien U Blei ka pynkynmaw ia ngi shaphang ka jingpynmih pat ia kiba iap bad ia ka jingkor jong ka met kaba la mih pat :—

"*Kumta keiñ ka long kata ka jingpynmih pat ia ki baiap ruh. La bet ia ka ha kaba pyut, yn pynmih pat ia ka ha ka bympyut ; la bet ia ka ha kaba khlem burom, yn pynmihpat ia ka ha ka burom : la bet ia ka ha ka jingtlot, yn pynmih pat ia ka ha ka bor ; la bet ia ka kum ka met ba kynja doh, yn pynmih pat ia ka kum ka met ba kynja mynsiem*" (*I Kor 15 : 42-44*).

Uei u bymkwah kum ia kane ka jaid met ?

"Ah ban ioh ka met ka burom,
Ia ka burom Blei ban shah ;
Me ngan iaroh junom junom,
Khlem sngewthait ki yrta bah"

Kaba ar :—Ka jingleh burom ka Mari da ka jingsleh ha ka jingkhawai miet ha Bethania ka wallam sha ka Balang bad ka pyrthei ia ka

jingiathuhkhana ka bym ju iap bad ka ba ym klet shuh lano lano. Ka Mari da kaba ka la pynsleh ia ka khlieh bad ki kjat U Jisu, ka la leh burom lypa ia ka met U Jisu. Ngi kynmaw na ka jingiathuh ki saw gospel, ba ynda haba U Jisu U la ıap, hadien ba la dep sahnarphna ia U, dei **u Joseph**, uba na **Arimathaia** bad u **Nikodimos**, kiba la leh burom ia ka met U Jisu ha ka por shuwa ba kin leit buh ia ka ha ka jingtep. Ka ktien U Blei ka la iathuh—

"U Nikodımos ruh u la wan, uta uba la lah leit mynshuwa ha U Jisu mynmiet, u da wallam ka jingkhleh na ka jong ka Mirr bad ka alos, jin sanphew ser. Ynda kumta ki la iashim ia ka met jong U Jisu bad ki la iasop spaiñ ia ka ha ki jaiñ linen bani lem bad kita ki jingiwbih, kumba long ka rukom jong ki Jiw haba tep" (Ioan 19 : 39,40).

La u **Nikodimos** bad u **Joseph** ki la leh burom ia ka met u Joseph ha ka por ban tep ia u, pynban ngim lah ban len ba ka **Mari** ka long ka briew kaba nyngkong eh kaba la rakhe lypa ia ka sngi tep ia U Jisu, da kaba lehburom lypa ia ka met iap U Trai.

Ka jingleh jong ka Mari ka long ka jingiathuhkhana kaba sngewtynnad katta katta, namar ba ka la leh ia kane na ka bynta ban pyndonburom ia ka met U Trai. Ka long ka jingialap kaba khraw tam na ki jingialap baroh; kaba kiwei pat ki kynthei ba riewblei kiba la bud ia U Trai Jisu, bad wat napdeng ki synran jong u hi ruh **kim shym la lah satia ban leh.**

Dei kane kaba la pynlong ia U Jisu ban ong ha ki synran jong u shaphang ka Mari ha ka por kata ka jingiabam miet ia kine ki ktien :

"Naba phi ioh ia kiba duk lem bad phi ha la ka sngi, hynrei ia nga phim ioh keiñ ha la ka sngi. Naba haba ka la theh ia kane ka jingsleh ha ka met jong nga, ka la leh keiñ ia ka ban kyllan musla ban tep ia nga. Shisha nga ong ha phi, shano shano ruh sha kaba yn ialap ia kane ka Gospel ha ka pyrthei baroh, yn iathuh ruh ia kane kaba ka la leh ia ka ban kynmaw ia ka" (Math 26 : 11-13).

Kaba lai :—Ka jingiwbih jong ka jingsleh kaba pyndap ia ka iing ha Bethania, ka kdew ia ka jingmane Blei ka bakhuid jong ka Balang

"Te la pyndap ia ka iing da ka jingiwbih jong kata ka jingsleh" (Ioan 12 : 3).

Ka jingmane Blei jong ka Balang kan ym long ka bakhuid lada kam don ka jingiwbih na ka jingsleh ba kynja mynsiem jong ki nongmane Blei. Ka jingmane Blei ka bakhuid bad kaba shisha ka pyndap barobor ia ka jingiaseng da ka jingiwbih jong ka.

Bunsien ki jingmane Blei jong ngi ha kine ki sngi ki long kiba iwtung. Ki jingiaseng niam bad ki jingmane Blei ki long kiba iwtung, namar ka jingiwtung jong ka pop kaba don ha ki nongwan jingiaseng. Ka jinglong pyrthei bad ka jingiwpyrthei jong ki rukom jingmane Blei bad ki nongmane Blei ki pynsma iwtung ia ka ing baroh kawei. Na kane ka daw ki nongmane Blei ha kine ki sngi kim

don jingiapher na ki **skaiñ baiap**, kumba u Eklesiastis u nongiathuhkhana u la kren: '*Ki skaiñ ba iap ki pynmwtung ia ka jingsleh ba kordor u nongshna jingiwbih*" (*Ekle 10 : 1*).

Ngi dei ban dwai jur ban ioh ia ki jingiaseng niam kiba shisha ha kine ki sngi. U Jisu Khrist hi U la ong: "*Hynrei ka por ka jia, bad ka long mynta kein, haba ki nongiamane Blei ki bashisha kin iamane ia U Kpa ha ka mynsiem bad ha ka bashisha; naba U Kpa ruh U wad ia kiba kum kita ban iamane ia u. U Blei U long U Mynsiem, te ka dei ia kiba mane ia u, ban mane ha ka mynsiem bad ha kaba shisha*" (*Ioan 4 : 22-24*).

Ka jingsngew tynnad kaba kham palat eh ha kata ka jingkhawai miet ha Bethania, ka long baroh namar kata ka jingiwbih thiang kaba la pynmih na ka jingtuid jong ka jingsleh ha ka khlieh bad ki kjat U Jisu. Ha kawei pat ka kyntien, ngi lah ban ong ba U Jisu hi U la long *ka daw* jong kata ka jingiwbih ba suhsieng thiang katta katta, "*Ki jingsleh jong Me ki don ka jingiwbih ba sngewsngur : Ka kyrteng jong Me ka long ka jingiwbih ba la theh noh : namar kata ki theisotti ki ieit ia Me*" (*Jingrwai u Solomon 1 : 3*).

Ha ki jingiaseng niam bad ki jingmane Blei jong ngi, U *Jisu Khrist* U long ka ***daw***, ka ***tynrai*** bad ka ***pdeng*** jong ka ***jingsngewtynnad baroh***. **Khlem U Jisu Khrist, ki jingiaseng bad jingmane Blei baroh kin long kiba khlem ka jingiwbih. Khlem ka jingdon U Jisu hapdeng ki jingiaseng bad ki jingmane Blei**

baroh, ki jingrwai, ki jingduwai bad ki jingiasyllok ki long tang kum ki wiang rnong ba sawa bad kum ki shakuriaw ba riew shaw shaw. Ngam lah ban pynmih ia ka jingiwbih bathiang tang nalade hi. Ngi dei ban iohpdiang ia ka jingiwbih tang na u hi uba long "ka *jingiwbih ba la theh noh*" (*Jingrwai u Solomon 1 : 3*).

Namarkata, lada ngim pat don ia ka jingiwbih halade, to ngin thied noh ia ka jingsleh tang na *uta uba die ia ka*. Ngim lah ban ioh ia kane ka jingsleh nangno nangno ruh lait tang na U Jisu hi uba kloi ban ai kyrhai ha ngi. Da kane ka jingsleh ba kordor pat, to ngin pynsleh ha kiba im bad kiba iap kumba u Apostol Paul u ainguh ia U Blei namar ba u la kyrkhu ia ka jingialap jong u :—

"*Hynrei long ka jingnguh ia U Blei uba pynrisa ia ngi ha la ka sngi ha U Khrist, bad uba pynpaw ia ka jingiwbih ka jingtip jong u da ngi ha ka jaka baroh. Naba ngi long ka jingiwbih U Khrist ia U Blei ha kita ia kiba la pynim, bad ha kita kiba da jot noh ; ha uwei ka jingiw ka jingiap ia ka ban iap, hynrei ha uta uwei ka jingiw ka jingim ia ka ban im*" (*2 Kor 2 : 14-16*).

Kaba saw :—Ka jingjia ha kata ka jingkhawai miet ha Bethania, khamtam ia ka jingkmen jingsngewbha ha ka por ka jingiabam, ka pynkynmaw ha ngi ia ka jinglehkmen jong ka Balang ha U Trai jong ka, ia kaba u

Solomon Syiem u la phawar kum ka pharshi ha ka jingrwai jong u :—

"Uei une uba wan mih noh na ka ri khlaw kum ki rishot tdem, uba iwbih mirr bad ka jingiwbih, ki musla baroh ruh jong u nongkhaii ?" (Jingrwai u Solomon 3 : 6).

Ka jingleh kmen jong ka Mari bad ka jingleh burom jong ka ia la U Kynrad da ka jingsleh kaba remdor, ka pyni ha ngi pat ia ka jinglong ba iaineh jong U Trai Jisu uba iaiieit ia ka Balang bad uba kwah barobor ban pynlong ia ka ka Nongleit kurim ba shisha jong u.

"Ko ka Nongleit kurim jong nga ! ka jingieit jong pha ka kham bang katno ia ka wain ! Bad ka jingiwbih ki jingsleh jong pha ban ia ka kynja musla baroh ! . .. Ko ka Nongleit kurim jong nga . .. Ka jingiw ki jaiñkup jong pha ka long kum ka jingiw u Lebanon .ki tnat jong pha ki long .. ki dieng hena bad speiknard, ki speiknard bad saphron, kalamus bad sisia, lem bad ki dieng jingiwbih baroh, ka mirr bad ka aloes, lem bad ki jingiwbih "tam baroh" (Jingrwai u Solomon 4 : 10-14).

Ka Mari ka nong Bethania da ka jinglong babha tam jong ka, ka la iohlad ban leh burom ia la U Kynrad. Ka la wad lad la slem ban pynpaw ia ka jingieit jong ka ha U Jisu, hynrei ka kabu kam pat shym la wan satia ha ka. Dei tang ynda haba U Jisu u la wan ban sahmiet ha ha iing jong ka, ba ka la shim syndon da ka jingsleh bad pynsleh ia ka khlieh bad ki kjat jong u Ym tang katta, ka la ñiad ruh ia ki kjat jong U da u ñiuhkhlieh jong ka. Kiwei

kiwei baroh kiba la ia bud ia U Jisu ha kti ha kjat, kim shym la lah ban leh kum kane ka jaid jingleh burom. Hynrei kane ka kynthei ba riewblei ka la leh ia kaba kiwei pat kim shym la nud lane poi pyrkhat satia ban leh kat kata ka jingleh burom bakhraw bad ba phylla.

Ha ka por ba ka Mari ka la leh ia kane ha U U Jisu da kaba sngewbha u la shah ia kane ka jingleh jong ka khlem kano kano ka jingsngewpyrshah, la u Judas u synran jong u u la kren pyrshah ia ka.

Ka jingiohlad jong ka Mari ban leh ka jingleh burom ia U Jisu—*ka jingleh burom kaba tang shisien*, ka dei ban ai ruh ka jinghikai ia ngi kum ka Balang ba haba ka *kabu ksiar* ka wan shisien ha ka jingim jong ngi, *to ngin ai ka jingleh burom kaba bha tam ia U Jisu* Ym tang katta, hynrei khamtam eh, ba ma ngi kum ka Balang ngin duwai jur ha U Blei, ba yn pynbit ia ngi ban ioh ia U Jisu, kumba u Solomon Syiem ula phawar :—

"To khie, ko lyer shatei ; bad to wan kaba na shathie ; to beh halor ka kper jong nga, ba ki musla jong ka kin saphriang. Ai ba u baieit jong nga un wan sha la ka kper, bad ba un bam ia ki soh bakordor jong u" (*Jingrwai U Solomon 4 : 16*).

Kaba san :—Ka jingiwbih kaba mih na ka jingsleh ka Mari ka ieng na ka bynta ka jingtrei kaba donbor jong U Mynsiem Bakhuid ha ka Balang. Haba U Mynsiem Bakhuid U trei jur ha ka Balang, lada hapoh kano kano ka Ingmane lane ka jaka long jing-

iaseng, u pynmih ia ka **Ribaibal** kaba U Blei U leh kum ka kambah ban pynthymmai ia ka Seion jong u. Hapdeng ka por kaba kum kata, baroh ki nongwan jingiaseng ki hap hapoh ka jingtrei ba donbor U Mynsiem Bakhuid, bad ym don iwei ruh em, i ban lait na kane ka jingshahtrei hapoh ka bor jong U Mynsiem Bakhuid. *"Te la pyndap ia ka Ing da ka jingiwbih jong kata ka jingsleh"* (*Ioan 12 : 3*).

U John Wesley uwei na ki nongialam baradbah jong ka jingkhih pynthymmai niam (Reformer) ha ka pyrthei lane u nongsaiñdur ka Balang Protestan shisien haba u la dep wan jngoh ia ka *Balang Morabia* ha *Iurop*, kaba u la sliang katta katta ban iohi ia ka, u la iaroh shibun eh ia kane ka Balang kaba la pynhun ia ka mynsiem jong u. Ka Balang Morabia, la ong, ba ka long ka Balang kaba la kham iohmad phylla ia ka jingtrei ba donbor U Mynsiem Bakhuid. La iathuh ruh ba U Mynsiem Bakhuid u la shong sah slem hapoh ka Balang. U John Wesley u la iohi ruh da la ki jong ki khmat ia ka jinglong khuid, ka mynsiem ba aiti lut kum ka jong ki Apostol bad ka Bor Mynsiem kaba don ha ki parabangeit ka Balang Morabia.

U John Wesley haba u **kynthoh shaphang** ka jinglong ka **Balang Morabia** ha ka jingthoh jong u, u la ong ia kine ki ktien ba pawnam : *"U Blei U la ai ha kaba khadduh ia ka jingthrang jong ka dohnud jong nga. Nga don bad ka Balang kaba ka jingiakren bad ka jingiasyllok jong ka ka long ha bneng, bad kaba ka jingmut*

jong ka ka la long ha U Khrist, kaba la iaid kumta kumba ma u u la iaid .. ..Nga la ioh ia ka jingpyntngen kaba la palat eh bad la pynshait bor shibun ia nga da ka jingiakren bad jingiasyllok jong kine ki briew kiba ieit eh."

"God has given me at length the desire of my heart. I am with a church whose conversation is in Heaven, in whom is the mind that was in Christ, and who so walk as he walked... I am extremely comforted and strengthened by the conversation of this lovely people."

Kaba hynriew :—Ka jingpynsleh ia U Jisu da ka jingsleh kam shym la long ne jia hapoh ka Templ, lane ka Synagog, hynrei ka la long hapoh Ing—Ka Ingshong jong u Simon. Ngi lah ban sngewphylla balei ba ka Mari ka la leit leh ia kane hapoh Ing bad ym ha ka Templ lane ka Synagog haba U Jisu Khrist U leit ban mane ia U Blei. U Jisu Um shym la kyntait satia ia ka jingleh ka Mari, hynrei da kaba shah sngewbha U la pdiang ia ka jingpynsleh ka Mari Namar kata, nga ngeit ba kane ka jingjia ka don ruh la ka jong ka khubor ban ai kum ka jinghikai ia ka Balang

Ka jingtrei U Mynsiem Bakhuid ha ka bor bah (Ribaibal) ka wan tang lyngba ka jingiaseng dwai. Ka jingiaseng dwai ba shisha pat jong ka Balang ka dei ban sdang na ki Ing, namar dei hangne ba ngi tei ia ka duwan kaba la pra hapdeng u kpa, ka kmie bad la ki khun. Kumta kam long kaba dei ba ngin iehnoh noh ia ki jingiaseng dwai ha ki Ing. Lada ka long **kaba dei ban pynim ia ka jingiaseng dwai hapoh**

ka Ingmane ha kaba ngi iakynduh lang kum ka Balang, ka long ruh kaba dei ban tei bad pynim ia ki jingiaseng dwai ha ki Ing khristan.

Syriem kumba ka la jia ha ka Ing ha Bethania, U Jisu U la kular ruh ban don ryngkat bad ki jingiaseng baroh, ym tang hapoh ka Templ lane ka Ingmane, hynrei ruh hapoh ki Ing. Ka Jingkular U Jisu ka iaisah na ka bynta ki jingiaseng ha ki por bad ki jaka baroh :—

"*Ha khmih ruh nga nga long ryngkat bad phi ha la ka sngi, haduh kaba wai noh ka pyrthei*" (*Math 28 : 20*).

Kaba hynñiew:—Ka jingiphuh iphieng jong ka kamra bam ha ka Ing ha Bethania ka long eh namar ka jingdon jong ka Martha, ka Mari, u Simon, bad u Lasaros—ki briew kiba U Jisu U kynmaw bad ñiew kor eh bad kiba pynkmen ia ka mynsiem jong U Dei namar jong ki, ba U Jisu U la wan khnang sha Bethania bad ba u la sah miet ruh ha Ing jong ki. **Ka kamra bam ha ka Ing ha Bethania ka kren ia ngi ruh kum ka Balang ha kine ki sngi ban don ki Riewdwai ba la pynim, ki Riewdwai ba la pynkhuid, ki Riewdwai ba la pynkyntang**. Lada ngim don ki Riewdwai kiba kynja mynsiem, ki jingiaseng jong ngi kin ym pynmih satia ia ka jingiwbih. Ki jingiasengdwai jong ka Balang ki tlot, ki swai bad ki khriat katta katta ha kine ki sngi. Ka daw ka long namar ba ngim don satia ki Riewdwai kiba la pynim bad kiba la pynkyntang. Namarkata, lada ki jingiaseng dwai jong ngi kin long kiba shitrhem bad kiba im, ka dei

ia ngi ban lum lang ha ki Ing Bethania jong ngi ia ki Riewdwai ba shisha kum ki Lasaros, ki Simon, ki Martha bad ki Mari ba kynja mynsiem, shynrang bad kynthei, ki ban dwai da ki kynta khlem da pud khnang ba ngin iohpdiang ia ka Ribaibal bad ka jingtrei ba donbor U Mynsiem Bakhuid.

Ngin kynmaw ba U Blei Un ym pynhap da lei lei ia U Mynsiem Bakhuid ha ngi lymda ngi da dem dıap ban duwai da kaba thrang dik dik ia U **U Mynsiem Bakhuid Un ym wan lymda ngi ñiew kyntang bad burom ia U**. Ngi donkam namarkata, ia ki riewdwai kiba da aiti lut syriem kum ka Mari ki bym tyngkai ei ei ban pynpait ia ka dabi alabaster ha ki jingiaseng dwai jong ngi. Dei tang ka jingdon ki riewdwai kiba kum kine ha ka Balang ki ban pynlong ıa U Blei ba Un phah ia ka Ribaibal U Mynsiem Bakhuid. Ka ktien U Blei ka la dep iathuh ha ngi : "*Ka jingkyrpad minot u bahok ka lah shibun. U Elias u la long u briew uba iadei jinglong kum ngi ; te u la duwai da ka jingduwai ba kan ym hap slap, te kam shym la hap slap ha kata ka khyndew lai snem hynriew bnai ; te u la duwai pat, bad ka bneng ka la ai ia u slap, te kata ka khyndew ka la pynmih noh ia u soh jong ka*" (*Jakob 5 : 16-18*)

Kaba phra :—Ka jingjia ha ka jingkhawai miet ha ka Ing ha Bethania ka ai ka khubor ban iathuh ia ngi shaphang ka jingiwbih tam jong ka jingmane ba shisha ia U Blei. Ka jingmane Blei kaba mih naduh ka dohnud ka long ka jingshakri Blei kaba ha khlieh

tam. **Ka long shisha kumta namar baroh ka jingshakri na ka bynta U Blei ka mih na ka jingmane ia U Blei.** Ka Mari ka la pyni nuksa da lade **kum ka Nongmane Blei bashisha da kaba dem ha ki kjat U Trai.** bad ñiad ruh ia ki kjat jong U da u ñiuhkhlieh jong ka, nalor ba ka la lah pynsleh ia ki kjat jong U da ka jingsleh.

Ka Mari ka la pyni nuksa da lade ha ka Ing ha Bethania kum ka Nongmane Blei kaba shisha. Kiba bun haba ki leit ban iakynduh ia U Jisu, ki shu dem bad nguh ia ki kjat jong U ha ka dur ki nongkhrong. Hynrei ka Mari pat, ym tang ba ka la nguh bad dem ha ki kjat jong U, hynrei ka da pynpait syndon ia ka dabi alabaster bad theh halor jong U.

U Blei U kwah ia ngi barobor, ba haba ngi ia wan lang ban mane ia U, ngi dei ban da plie lang syndon lut phar ia ka dohnud bad ai noh ha U. Khlem da plie lang bad ai lang ia ka dohnud phar ha U, ka jingmane Blei ka long tang ka jingpyndep rukom.

"Ha khmih, kaba bha bad kaba itynnad katno ba ki para ki ia shong lang ha kaba iasoh kawei! Ka long kum ka jingsleh ka bakordor halor ka khlieh, kaba tuid ia ki ñiuhmoh, ia ki ñiuhtmoh u Aaron keiñ, kaba hiar ha ki rmiang ki jaiñ jong u; kum ka umjer u Hermon, kaba hiar halor ki lum Seion: naba hangta keiñ U Trai U la hukum ia kata ka jingkyrkhu, ka jingim kaba ha la ka rta keiñ" (Salm 133).

Kaba Khyndai :—Ka jingkmen ha ka jingkhawai miet ha ka Ing ha Bethania ka la long

baroh namar U Jisu Uba long U Nongpynkyrsoi ia ka jingieit Blei ha ki nongiabam. Baroh kiba don hapoh ka kamra bam ki la don hapoh ka jingtrei jong ka jingdap ka jingieit U Khrist. Kane ka pynkynmaw ia ngi ruh ba haba ngi shah ialade bad ia ka jingim baroh kawei ban synshar noh da ka mon U Blei, U Blei Un ialam bad pynioh kynti ia ngi sha ka jingkhawai ba kynja mynsiem man ka sngi na ka kamra ba dap jong U.

"U la ialam ia nga sha ka Ing jingkhawai; bad ka lama jong U halor jong nga ka la long ka jingieit" (Jingrwai U Solomon 2 : 4).

Kaba Shiphew :—Kumba U Jisu U la rung ha ka Ing u Simon uba pang ñiangthohlieh, U tyrwa ruh ban rung ha ki Ing ki sem jong ngi, lada ngi khot bad pdiang sngewbha ruh ia U. U Jisu U long U nongwan kai badonburom jong ngi. U tyrwa mynta ban rung bad sah miet ha ki Ing jong ngi. la ha sor ne ha nongkyndong. Lymda ngi pynkhreh ia ki kamra ki Ing jong ngi bad pdiang sngewbha ia U, kumno Un nud ban rung bad sahmiet ha ngi. **U jisu Khrist U iaid mynta ha ki surok bad ki lynti rit baroh, U da wad ia kano kano ka Ing kaba U ibit bad sngewbha ban rung bad sahmiet**. Namarkata ka donkam sa tang ka jinglakloi na ka liang jong ngi, kumba ka la long ia ki arngut ki synran ha ka lynti sha Emmaus. mynba U Jisu U dangiaid lang ryngkat bad ki, haba ki la ia kyrpad ia U, ki da ong. *"To sah bad ngi : naba ka long janmiet, bad ka sngi ka la noh. Te U la leit hapoh ia ka ban sah lem bad ki" (Louk 24 : 29).*

Kumba U Jisu U la leit ban rung bad sahmiet ha ïng u Simon uba pang ñiangthohlieh, u tyrwa ruh ban rung hapoh ka Ïng jong phi bad jong nga, hapoh ka dohnud hi. Wat mynta ruh, U Jisu U dang tied bad iai tied ha ka jingkhang ka dohnud jong ngi. U dang iai tied da kaba jem jai jai bad pynsawa ia ka jingtied jong u ha ka jingkhang ka dohnud jong ngi —

"Ha khmih, nga ïeng ha ka jingkhang bad nga tied : lada uno uno ruh un iohsngew ia ka ktien jong nga, bad un plie ia kata ka jingkhang, ngan wan rung hapoh ha U, bad ngan ia khawai miet lem bad u, bad ma u lem bad nga" (*Jingpyn 3 : 20*).

10. Hangta ha jingkhawai,
Katba ki dang iabam,
Mari ka tur ha khmat U Trai ;
Hapdeng ka kamra bam,
Kyndit ! kynsan ! ka theh,
I'U Trai da ka jingsleh,
Dabi alabaster barem ;
Suhsieng ka kamra pdeng

11. Ka leh burom bakhraw,
Ban sah khana pawnam,
Namar u Lasaros ka daw ;
Shisien ba ka la iam,
Nangta ka shong ka sait,
Ki kjat jong u b'la thait,
Da u ñiuhkhlieh jong ka ka ñiad ;
Ka shem hangta ka lad.

12. Sngewtynnad kham palat,
Jingiwbih thiang ka mih,
Jingsleh ka tuid na khlieh ha kjat ;
Ka par ka jingiwbih,
Ha ïng ba ngin iaroh,
Kyrteng Jisu ka long,
Dei jingiwbih ba la theh noh ;
Ka ktien U Blei ka ong.

13. Riewdwai b'la pynkyntang,
Riewdwai ba dap mynsiem,
Ki duna than ha ka Balang ;
Hooid naduh ki ing,
Ka daw ka long baroh,
Jingpynim ngim pat ioh,
Ngim nang ban dwai, ngim nang iaroh;
Ka pop shikit ka snoh.

14 Jingmane Blei bakhuid,
Jingiaseng ba shisha,
Dei tang haba Mynsiem Bakhuid ;
U trei hapdeng jong ka,
Kumno ka ing kan dap ?
Haba ym don jingsleh,
Alabaster lada pynpait ;
Mynsiem U Blei Un theh.

15. **Jingiaseng dwai ba rhem,**
Hapoh ka Ïng kan tdem,
Nongdwai lada pynkyntang slem ;
Mynsiem Bakhuid Un trei,
Jingkynud ka dohnud,
Jingiasaid jur theh lut,
Iwbih na jingsleh kan lynguh ;
Ding Ribaibal kan pluh

16. Por janmiet, por bathiang,
Jingiasyllok ba bang,
Lada Ding Ribaibal kan klang ;
Jingdwai to ngin ia sdang,
Por janmiet, por kynjah,
Jingkyrkhu ngin iohpdiang,
Lada jingsleh ngim klet ban rah ;
Jingiwbih kan saphriang

17. **KHUBOR ia ngi long,**
Ïng Bethania ka ai ;
Kum hangta keiñ Jisu Un shong ,
Ïng trep ba suk janai,
Ko ! Jisu ba sngewrit,
Ha ïng jong nga sahmiet,
Ia khawai lem bad nga shong sah ;
Shaduh ki rta bah.

Ki Kot Ba La Thoh Da U Paster L. Dkhar.

La die na ka dukan i Bah Horen Jones bad Synod Book Room.

1. KA JINGSHEM MYNSIEM U KRISTAN—Dor Rs. 2.50.

Kane ka kot ka iathuh ia ka jingshem mynsiem u nongthoh haba u kren bad kdew shaphang ka jingngeit khristan, ka jinglong ka Balang, ka rukom synshar pyrthei, ka jaid bynriew, ka jingtlot bad jinghiar ha ka jinglong jingim ba kynja mynsiem ki Khristan ka por mynta.

2. KA DING BAMEH (Ka Ribais Edishon)—Dor Rs. 4.00.

Kane ka kot ka long ka jingthoh kaba mih na ka jingrhem Ka Ding U Mynsiem kaba U Blei U ai ha u nongthoh kat haduh ban pynlong ia u nongthoh ban sngew kumba U Blei U la thang hapoh ka dohnud jong u da U Mynsiem Bakhuid.

3. KA JINGSUK KUM KA WAH—Dor Rs. 3.00.

Ha kane ka kot u nongthoh u batai bad iathuh ia kata ka jingsuk kaba u ioh ha U Jisu Khrist. U Khun U Blei kaba shong dap nyngkong eh hapoh ka dohnud bad kaba kit ia u shilynter syriem kum ka wah kaba tuid.

4. KA JINGWAN ARSIEN U TRAI JISU—
Dor Rs. 3 00.

Ha kane ka kot, u nongthoh u ai ia ka khubor jong ka jingwan arsien U Trai Jisu kat kum ki mat bad ki bynta bapher bapher bad ruh ia ka jingpynkhreh na ka bynta kata ka jingjia kaba khraw tam ka ban sa jia long shen.

5. KA JINGPYNKYNRIAH NOH IA U ENOKH—Dor Rs. 3.00.

Ka phang kaba don ha kane ka kot ka long ka Jingwan arsien U Trai Jisu. Hangne u nongthoh u batai bad pynshai ia ka jingrong noh ia ki riew'khuid, da kaba pynsyriem ia ka bad ka Jingpynkynriah noh ia uta u Riewkhuid na mynbarim uba kyrteng u Enokh.

6. NA PADAN ARAM SHA BETHEL—
Dor Rs. 3.00.

Ha kane ka kot u nongthoh u la buh lyngkot ia ka histori ka jingim bad jingshakri i Babu Mondon Bareh iba long i kparad jong u. Hynrei kaba kham bun ka jingiathuhkhana kaba u nongthoh u la buh ka long shaphang ka jingiaid lynti u Jakob lem bad ki jingshem jong u, na kaba u la pynmih ia kawei pat ka khubor kaba long ka jingpyniaid shaphrang ka Balang ia ka jingialap ka Gospel.

7. U IKHABOD—Dor Rs 3.00.

Ka phang kaba don ha kane ka kot, ka long shaphang U Ikhabod u khynnah khunswet, ka jingjah noh ka Balang ia ka burom jong ka, bad ka jingpynioh pat jong ka ia ka Burom kaba la jah noh.

8. NGAN WAN PAT—Dor Rs. 3.00.

Kane ka kot ka iathuh ia ki nongpule shaphang ka jingwanpat u Trai Jisu, khamtam ia ka rukom ka jingwan pat ha ka por ba U wan ban shaw noh ia ka Balang bakhuid.

9. KA JINGKHA ARSIEN (Bynta–I)— Dor Rs. 4.00.

Kane ka kot ka batai bad iathuh shaphang ka jinglong jingim khristan ba thymmai bad ba shisha, ia kaba U Jisu Khrist hi U la dep kren shaphang jong ka arhajar snem mynshuwa. Ka kot kan long ka jingmyntoi kaba khraw shibun eh ia ki nongpule. khamtam haba ki plie ia la ka dohnud da kaba sngap bad ai jaka ia ki khubor ba kynja mynsiem. Ka kot ka iadei ia kiba dang long khasi, ia kiba la long khristan ruh kumjuh, khamtam ia ki nongialam ka Balang Khristan.

10. KA ING HA BETHANIA —

Kane ka kot ka iathuh ia ngi shaphang ka jingleit sahmiet U Jisu Khrist ha ka nongrit Bethania ha ka Ing u Simon uba pang ñiangthohlieh ryngkat bad ki jingjia kiba la jia ha ka kamra bam. Ka jingkordor jong kane ka kot ka shong eh ha ki khubor kiba u nongthoh u la buh kum ka jinghikai bad ka jingialap na ka bynta ka Balang. Ka Ing Khristan, bad ka jingim jong ngi kum kiba ngeit shimet shimet.

Address—Rev. L. Dkhar.
Jaiaw Laitdom, Shillong-2,
East Khasi Hills District, Meghalaya

Dor : Rs 3.00